

radi opustitve naznanih zločina po § 330 v. k. p. istotako na 2 leti težke ječe obsojen.

43 obtožencev.

T r s t, 17. maja. Dne 23. maja se je pričela pred tržaško deželno sodnijo velika razprava. Obtoženih je 43 večinoma mladih ljudi zaradi raznih sleparij in tatvin. Razprava bude 10 dni trajala.

Dr. Adler na smrt obsojen.

D u n a j, majnika 1917. Pred tukajnjem sodnijo se je imel socijalno-demokratični pisatelj dr. A d l e r, sin ustanovitelje avstrijske socijalne demokracije, v večnevni razpravi zagovarjati, ker je iz političnih nagibov ustrelil bivšega ministrskega predsednika grofa S t ū r g k h a. Obtoženec je svoje dejanje brez strahu in kesa priznal. Imel je daljši govor, v katerem je gotove razmere bičal, brez da bi seveda pravico nasilnega umora zamogel dokazati. Razprava je bila seveda tako zanimiva in podučljiva za tiste, ki si zamorejo raztolmačiti vsako dejanje iz gotsih razmer. Samoumevno je bil morilec dr. Adler na smrt na vsehlah obsojen, kar je glasom lastne izpovedbe že sam prizakoval. Njegov govor je bil sicer — primanjkuje nam prostora, da bi natančneje o njem govorili — najhujša obsodba socijalne demokracije, kateri je obtoženec istotak kakor vsem drugim strankam lažnjivost očital. Obtoženec je bil ravno fanatic, ki je za svojo gotovo prenapeto idejo izvršil najhujši zločin, ki pa tudi ni pokazal strahu, pretrpi za ta zločin smrtno kazeno. Politična zmešljjava sedanjih časov, krvava strast in nasprotja družbenega ter gospodarskega življenja porajajo take fanatike, ki se jih mora uničiti, ki pa se vendar vedno zopet pojavljajo. Tako je ta žaloigra Stürgkhova umora pred posvetnimi sodiščem dokončana. Morda se vloži te milostno pritožbo, kar bi seveda v okvirje fanaticka Adlerja ne spadalo; se manj spadalo bi v to okvirje ponisosčenje. Nasilje rodi nasilje in umor zahteva smrtno kazeno! Fanatizem pa ne bude nikdar svet rešil!

Fellerjev dobrodejni, olivljajoči razliški esenčni fluid z za.

„ELSA-FLUID“

odpravi

bolečine po udih.

Predvojne cene: 12 steklenic franko 7 K 32 v. Lekarnar E. V. Feller, Stubička, Elsaug 4. (Hrvatsko). Čez 100.000 zahvalnih pism in zdravniških priporočil. V-a

Gospodarske.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejni krov zvezdice so letni in kramarski sejni; sejni zveznameni z zvezdicami (*), so živinski sejni; sejni z dvema zvezdicama (**), ponemčeni letni in živinski sejni.

Dne 26. maja: Brežice (svinjski sejem); Altheiligenberg**, okr. Kozje.

Dne 28. maja: Novačifta, okr. Ptuj.

Dne 29. maja: St. Gallen**; Poljčanc**; okr. Slovenska Bistrica; Lučanje, okr. Arvež; Možirje**, okr. Gornjigrad; Murau*; Novačifta*, okr. Ptuj; Stainz**; St. Ruprecht**, okr. Weiz; Knittelfeld**; St. Oswald, okraj Oberzeiring; Bruck; Semriach**, okr. Frohnleiten; Marenberg**; Ilz**, okr. Fürstenfeld; Gröbming; Langenwang, okr. Mürzzuschlag; Vransko**; Laško**; Ormož (svinjski sejem).

Dne 30. maja: Obdach*; Imeno (svinjski sejem), okr. Kozje.

Dne 31. maja: Sv. Helena*, okr. Šmarje pri Jelšah; Sv. Margareta, okr. Maribor; Breg, okr. Ptuj (svinjski sejem).

Dne 1. junija: Rogatec (svinjski sejem); Gradec (sejem za klavno živino).

Dne 2. junija: Brezice (svinjski sejem).

Dne 3. junija: Trofaiach.

Dne 4. junija: Trofaiach**; Ormož**; Sv. Florijan ob Lasnicu**, okr. Deutschlandsberg.

Dne 5. junija: Radgona**; Celje*: Ormož (svinjski sejem).

Dne 6. junija: Breg pri Ptaju*; Lučane (sejem za malo živino), okr. Arvež; Imeno (svinjski sejem), okr. Kozje; Breg pri Ptaju (svinjski sejem).

Razbir.

Ptujski okraji zastop napada mariborska „Straža“ in za njio seveda tudi sloviti „Slov. Gospodar“, čes, da prodaja modro galico predrago. Poštenjake okoli teh listov bi v prvi vrsti opozarjali, da ni nikdo zavezan, nakupoval galico pri ptujskem okrajnem zastopu. Drugič bi jih opozarjali na lanske in predlanske dogodke glede razprodaje modre galice. Takrat so celo posamezni duhovniki najčeščej barve galico iz Štajerske na Hrvatsko prodajali, samo da so delali za reklamo in profit za tiste klerikalno-krajiške „gospodarske“ organizacije, proti katerim se „Straža“ danes z vsemi mogičnimi psovskami bojuje. Ptujski okraji zastop pa je takrat kakor vedno z najboljšo voljo za ljudsko prid deloval. Tretjič pa bodi resnicoljubnim gospodom okoli „Straže“ poveden, da je okraji zastop ptujski pod javno oblastveno kontrolo stojeca korporacija, ki torej ni podobna organizacijam, pri katerih si Šusteršči e tutti quanti zepe polnijo, kakor je „Straža“ to sama pribila. Ako bi torej ptujski okraji zastop z modro galico res kakšni dobicek napravil, porabil bi ga potem za gospodarske stvari, za ljudsko prid! Kdo pa gradi prepotrebne ceste v ptujskem okraju? Kdo regulira potoke? Kdo je dvignil sadjarstvo, vino-gradništvo, živinorejo, konjerejo in vse druge panoge umnega kmetijstva? Gospodje v Mariboru, ki iz političnega sovraštva poskušate omejiti ali otežiti gospodarsko delo, — pozejte nam le en od vaših somišljenikov upravljeni okraj, ki bi le približno toliko za ljudstvo storil, kakor ptujski okraj! Ljudstvo samo priznava sicer delo ptujskega okrajnega zastopa, — zato nas napadi nekdajnih prijateljev Srbov in slovenskih klerikalcev res ne vznemirijo!

Rudolf Bernreiter †. Na južno-zapadnem bojišču umrl je junaške smrti mariborski pisatelj in črkostavec, lajtnant Rudolf Bernreiter. Junak si je iz lastne moći vstvaril klub svoje mladosti lepo ime kot pisatelj. Na bojišču bil je mož, kakor jih potrebuje ogrožena domovina. Kmalu, ko je vstopil v vojaški stan, zasluzil si je že zlatno medailjo. Kot pisatelj je mnogo objubljal in znancem njegovega pereca gre prerana njegova smrt globoko k srcu. Čast njegovemu spominu!

Dežela kapelj Neuhauß (Debarja) letos ne sprejme nobenih civilistov, ker se je moralno vse na razpolago stojecu prostore vojaški oblasti prepustiti.

„Straža“ in ptujski okraji zastop. Porocali smo svoj čas o nezaslanini lumperiji, ki jo je mariborska „Straža“ s tem izvršila, da je očitala ptujskemu okrajnemu zastpu protimetska stremljenja. Svoje trditve smo dokazali na podlagi uradnih dokumentov in dopisov, na podlagi izjav, pod katerimi je bil podpisani sam deželnih glavar ekselenca grof A t t e m s. Vkljub temu mariborska „Straža“ svojih iz znanega vira prihajajočih laži ni preklicala, marveč je se nadalje hujskala. S takimi listi je seveda izključeno polemizirati in obžalujemo le c. k. kmetijsko družbo, da mora svoje ime posojati takim mahinacijam. V bodočnost pa upamo, da si bode znali ptujski okraji zastop brez vskih ozirov s a m p o m a g a t i in da bode s primernimi koraki vsako tako politično gonjojto, kar je zadužil. Samoumevno budem tudi mi odsej gotovo delovanje še natančnejše kontrolirali in tudi javnost na taka počenjanja opozarjali. Za danes ponavljamo z ozi-

rom na to polemiko, da je „Straža“ glede ptujskega okrajnega zastopa najgrje lagala in javnost sleparila. Zaničevanje vse poštene javnosti ji je torej gotovo!

Obesil se je, kakor se poroča iz Radgonje, tamošnji veleposestnik Jožef Augustin. Že nekaj časa sem se je opazilo, da se je nesrečne duh omračil.

Zelezniška nezgoda. Kurjač in črnovojnički infanterist Jarolin Lochmann v Mariboru prišel je na kolodvor v Teznu med dva vojaška vlaka. Eden vlakov ga je vrgel na tla. Prepeljali so ga z razbito glavo v mariborsko bolnišnico, kjer je pa nesrečne še isto noč izdihnil.

Smrtna nezgoda. V nekem skladišču v Beljaku na Koroškem so ruski vojni vjetniki nalagali sladkorne kiste. Pri temu se je velik kup kist podrl. Težke kiste so padle na vojaka, ki je jetnike stražil, in ga zadele tako težko, da je bil nesrečne na lici mesta mrtev.

Messi tativi. Iz Paterniona se poroča: Posestniku Jožefu Sandrieser se je okajenega mesa, klobas in špeha v skupni vrednosti nad 300 kron pokradlo. Kot tatova se je zdaj dogral lastna njegova hlapca Johana Walker in Johana Aschbacher, ki sta tatvine tudi priznala. Dne 25. aprila je Walker iz svoje službe pri Sandrieserju izginil, bival potem v gozdovih in zivel od tatvin, dokler ga niso zaprli. V tem času je tudi vlomil v hišo Elizabete Walker, ukradel tam 12 kil špeha, 12 kil okajenega mesa in drugih stvari v vrednosti 250 kron.

Črna koz. Iz Zagreba se poroča: Tu se je pojavil en slučaj črnih koz, ki je smrtno potekel.

1000 čeških kmetov kaznovani. Češki-agrarni list „Veier“ poroča iz Stakonic: Okrajno glavarstvo izvršilo je prebližno ocenjevanje pretekle žetve. Obenem je izreklo kazni od 200 do 1000 kron za oge kmetovalce, ki niso toliko žita, kakor določeno, oddali. Kaznovalo se bode okoli 1000 čeških kmetov, skupna svota kazni pa bode znašala najmanj en četr milijona kron.

Ogromna razprava se bode pričela dne 11. junija pred c. in kr. divizijskim sodiščem v Pragi, namreč tožba zoper nadzdravnika dr. Franca Tyssky, asistenčnega zdravnika dr. Otokarja Kučera, trgovca G. Roubičeka in infanterista Riharda Ackermann. Obtoženi so zločina zoper vojno silo države in zaradi sprejema daril ob prilikli superarbitraciji. Razprava bude trajala 14 dni, povabljenih je 65 prič. Drugi del tega procesa se bode v istem času v Pilznu vršil.

Sref. Tisza odstopil. Ogrski ministarski predsednik grof Tisza bival je 21. t. m. na Dunaju in bil ob cesarja v Laxenburgu sprejet. Ob tej prilikli je podal prošnjo za odstop, ki jo je cesar sprejel. Vzrok odstopa je iskati v znanih političnih razmerah na Ogrskem in je prizakovati, da bode Tisza sledila koalicijska vlada, katere se bodejo v člani opozicije udeležili. Odstop grofa Tisze napravil je velik vtis. Na zunanjji politiki seveda ne bode nitiesar spremenili.

Izdržanje v zaledju. K.-B. Budimpešta, 18. maja. Dunajski zastopnik lista „Pesti Naplo“ imel je glede vprašanja prehranjevanja razgovor z generalmajorem v. Landwehr. Ta je dejal: Predležeci meseci nam nalagajo gotova bremena, ali prebivalstvo se uda z velikim samozatajevanjem v trdo potrebo. Po vseh znakih ne bode treba zopet nega znižanja racij živilskeih sredstev do žetve. Tudi smo zato skrbeli, da se izvrsti pošiljatev zalog živil iz Rumunije hitreje. Ako bode nova žetev le deloma v njo vstavljeni nadom izpolnila, bode naše potrebitno popolnoma krila. Izvozna prepoved skandinavskih držav ne more več vplivati na naše razmere... V monarhiji niti ne vemo kaj ima prebivalstvo mlademu cesarju

zahvaliti. Opelovano se je zgodilo, da me je cesar ob pol 10. uri zvečer v kakšni važni zadevi k avdijenci poklical; vsakdanja stvar je, da stavi cesar skozi telefon na-me vprašanja, ki se tičejo tehničnih posameznosti ljudske prehrane.

Mraz in slana so nas zlasti v ptujskem okraju v zadnjih dneh presenetili. Kar nakrat je postal tako hladno, kakor da bi bili v marcu ali apralu. V kolikor smo doslej poizvedeli, škodoval je mraz zlasti nôžolu in bučam. Vinogradi in sadno drevje v splošnem ni trpelo. Zato tudi ne smemo takoj obupati. Za novo sajenje nôžola in buč je še čas. Res je sicer, da imamo zdaj velike težave s semenom. Ali sosed naj pomaga sosedu, drug drugemu in — šlo bode! Pomisli, je, da stoji naša domovina v grozovi vojni in da je pridelovanje živil danes naravnost patrijotična dolžnost. Torej z novim pogumom na delo!

Veleizdajalci v Ameriki.

Velika nesreča slovenskega ljudstva je bila, da se je v času miru, zlasti v zadnjih desetletjih, izseljevanje v Ameriko v tako veliki meri izvršilo. Za malo slovenski narod je bila to naravnost usodepolna nesreča. Koliko stotisočev družin je ostalo v domačiji brez ocetove pomoči, brez vodstva in vodnika, ker je mož kot nesamostojni delavec v Ameriki hitel za zlatom ... Zalostno in usodenpolno je bilo to že v mirnem času. Še zlostnejše pa je zdaj v času vojne, ko se je Wilsonova Amerika prodala Angležem in je z nami in našimi zvestimi zavezniki zaprilela vojno. Naši avstrijski izseljenci, zlasti oni slovenske ali hrvatske narodnosti so danes popolnoma izročeni nasilju amerikanskih mogotcev, ki hočejo s svojimi dolarji pošteno našo domovinsko ljubezen ubiti. Trpeli bo dejajo zdaj v Ameriki, kakor si tega nikdar niso predstavljali, kot tujece in sovražnike se jih bode teptalo in mučilo ...

Pa to še ni najhujše. Bolje je trpeti, kakor postati, — izdajalec domovine! Izvedeli smo namreč iz zanesljivih virov, da se je pričela med jugoslovanskimi, to je zlasti med slovenskimi in hrvatskimi izseljenci v Ameriki huda agitacija in gonja zoper avstrijsko monarhijo. Iztragi se hoče tem izseljencem čut do domovine, ljubezen do rojstne grude, zapeljati se jih hoče v najgrše efijatstvo in ubiti se jim hoče vso nadaljnjo bodočnost. Kajti tega ne sme nikdo pozabiti, da je i naša oblast natanko orientirana glede to bujskarje in da bode za sve večne čase tiste izseljence, ki se pustijo v Ameriki danes v protiavstrijske namene zapeljavati, snatrala za podle v eleizdajalce, katere čakajo v domovini le vislice. Vemo, da pretežna večina naših izseljencev ne bode tega zločina izvršila. Posamezniki pa se dajo od hujščev — med katerimi se nahaja razven nekaj srbskih velikašev tudi znani slovenski izdajalec Saks — zapeljati v nečast in v nesrečo. Podučeni niso in ne vedo, da sta Avstro-Ogrska in njeni zavezniki doslej na vseh bojiščih zmagoviti. In Bog ter naše poštene orožje bosta skrbela, da ostanemo i zanaprej zmagovalci. Ti zapeljani izseljenci v Ameriki pa so tudi v posameznih slučajih poskušali, potom pismem rašte patriotske ljudi v domovini v tabor veleizdajstva zapeljati. To je posebno in politično grdo ter skrajno nevarno. Naši similišenki bodojo gotovo, v kolikor jim je to mogoče, svojem v Ameriki naznanili, kako stote stvari pri nas in da si mi doma ne pustimo od nikogar ljubezen do domovine iz srca iztrgati. Za nas je Avstria mati, ki jo ne zapustimo! In ta mati bode vsem nasprotnikom kljubovala ter si iz potokov krvi srečno bodočnost vstvarila!

Loterijske številke.

Gradec, 28. maja 1917: 31, 10, 28, 45, 48.
Trst, 16. maja 1917: 73, 90, 68, 53, 76.

Zadnji telegrami.

Italijani zopet tepeni.

A v s t r i j s k o u r a d n o p o r o č i l o o d s r e d e .

K.-B. Dunaj, 23. maja. Uradno se danes razglasja:

Italijansko bojišče. Včeraj vladal je ob Soči čez dan zopet mir. Še pozno zvečer napravil je sovražnik z minskimi metalci kreko zapričeti napad proti našim jarkom pred mestom Gorice; bil je pod težkimi izgubami nazaj vržen. Danes zjutraj otvorili so italijanski topovi in minski metalci svoj ogenj proti našim postojankam na kraški visoki planoti. Artiljerijska bitka povisala se je do velike ljestvi. Na Koroškem in Tirolskem mestoma povisano bojevno delovanje.

Šef generalštaba.

Krvavi poraz Francozov.

N e m ū k o u r a d n o p o r o č i l o o d s r e d e .

K.-B. Berlin, 23. maja (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Z a p a d n o b o j i š ē . Armada prestolonaslednika Rupp prechta. Pri Hulachu in Bullécourtu bilo je več angleških sunkov, ki so bili z močnim ognjem pripravljeni, zavrnjenih. — Armada nemška prestolonaslednika. Ob Aisne in Champagne-fronti držalo se je dopoldne bojevno delovanje artiljerije v zmernih mejah. Dopoldne zapričeli so po hitrem povisanju ognja od visoke planote od Paissy pa do gozda La Villa aux Bois močni francoški napadi, ki so bili do večera v veliko trdovratnostjo ponavljani. V strastnem bližinskem boju in s krepkimi protisunki držali so nemški regimeti svoje postojanke proti večkratnemu navalu in so vrgli sovražnika nazaj. Ljuti boji z ročnimi granatami v posameznih kosih jarkov trajali so ponoči naprej. Umikajočemu se sovražniku prizadel je naš ogenj znatne izgube. Francozi so vsled izjavljenja njih napadov **krvavi poraz** doživeljali. — Armada vojvode Albrechta. Ob Lothrinski fronti in v Sundgau bili so sovražni poizvedovalni oddelki prepoden.

V z h o d n o b o j i š ē . S krepkim učinkujočim ognjem odgovorili smo v večih oddelkih na oživljajoči se ogenj ruske artiljerije.

Prvi generalkvartirmejster
Ludendorff.

Dve učenki
iz boljše hiše, z dobro šolsko izobrazbo, ter
ena dekla

za domače delo se takoj sprejmejo pri gosp.
Franz Drosenik, trgovec, Poličane. 244

Kupci, pozor!

Prodam

malo posestvo

z novim poslopjem, vse v redu in tudi njiva; vsaki zamore vpogledat na Spodnji Hajdini št. 109; do 28. ali do 30. maja. 245

Veliki pes (pudel)

pepelove barve, čuje na ime „Buda“, se je pred 14 dnevi v smeri od Zamušanca v Možgance izgubil. Odda se proti plačilu pri lastniku g. Franc Lovrenko, vinogradnik, Zamuš, pošta Sv. Marjeta pri Možganjih. 246

Pridni mizanski učenec

se takoj sprejme pri
g. J. Benkitsch, mi-
zarskemu mojstru v
Mariboru. 242

Proda se 5 polovnjaka
kovin

jaboljčnice

in en polovnjak
rizlinga 1916.

Vpraša se pri 239
K. Ussar v Zavrču.

Fotografije (Porträt)
kot znamke 208

(marki lit: znamkam na pi-
mih), in dopisnice s sliko iz-
deluje po vaski poslovni foto-
grafiji po cen: Otto Neumann,
Prag, Karolinental, štev. 120.
Cenki se pošljajo na zahte-
vanje vrednoščino in franko.

Izvrstna 219

prodajalka

za iztoč, nemškega,
slovenskega in hr-
vatskega jezika zmo-
na, isče službo v kaki
kantini na Spodnjem
Štajerskem. Naslov
se izve pri upravi
tega lista.

Sprejme se takoj po-
štana, pridna, snažna

služnina za kuhinjo

katera nekoliko ku-
hati zna, ima pred-
nost. Plača po dogo-
voru. — Ponudbe na
upravo tega lista. 251

500 krov

Vam plačam
slo moj iz
trenutnem kore-
nem Ria-ha-
san Vaša
kurje obes, bradnice in t-
dečne obesne v 3 dneh brez
bolečin. Cena ene posodice z
garancijo plavam K 175,
3 posodice K 450, 6 posodice
K 750. Stolero zahvaljuje pi-
sem Komenv. Kasnega Kassai
postali predal 12/344 (Ogrsko-
Slovensko) 250

črke, rute, mazlove, nožje
prelene za gotovo

, „Asanol“

je brez duha, ni strupen, osupno
garantira učinkovitost. Edino-
brez nevarnosti, zagotavlja učinko-
vito sredstvo za domačo po-
rabo in obrtništvo (kakor peki,
steklarstvo, mesari, prekuho-
valci gostilničarji itd.) Operacija
so brez vrednosti. I zavoj stanje
i krono. Po polsi se pošlja
najmanj 6 zavojov po pozvezju.
Josip Berdaj, Ljubljana,
Zeljska ulica 18. 258

Molitveniki

slike svetnikov, križi, medalje
rožni venci

in druge potrebščine za Božji pot

vedno v zalogi po najnižjih cenah pri

firma Josef Martinz
Maribor. 247

Srbenje

kraste, likaj, grindavons in slične kolne bolezni odpravi hitro in
sigurno domači marzilo Paratol. Ne umaze, nima duha, se more
torej tudi čez dan rabili. Velika posoda K 3—, dvojna K 550.—
Nadzire pratek Paratol za varčno občutljive kote, ena skutja 2 K
50 h. Dobri se obobe pri naprej-posiljati svote ali povzeti na na-
slov: Paratol-Werke in Budapest VI-20., Eötvös-ut. 28.

Deskine odpadke
(Schwartenabfallbretter)

od 18 mm naprej močne, od 2 m navzgor
dolge, kupuje v vsaki množini Moritz Lendner,
Sodenbach a. Elbe. 240

Učenec

z zadostno šolsko izobrazbo se takoj sprejme;
ne sme biti čez 15 let star. Naslov: Josef
Srimz, Celje, trgovina s špecerijo, kolonijalnim
blagom, vinom in zganjem. 248